

מטעמי תורה זילים

פרק כ – גelogiy נשות חנה ושמואל הנביא

שمواל הנבואה היה נודד במצרים כל ימיו בעיר כדי לשופט את ישראל כי אמר שמואל אל העם לך וילכה הגלgal ונחדר שם הפלוכה: וילכו כל העם הגלgal ומילכו שם את שאול לפני ה' בгалgal וזיבחו שם זבחים שלמים לפני ה' וישמח שם שאול וכל אנשי ישראל עד קראן: ואמר שמואל אל כל ישראל הנה שפערת בקהלכם לכל אשר אמרתם לי ואמליך עלייכם מלך: ועתה הנה הפלך מתרחק לפנייכם ואני זקנתי ושבתי ובני הצלבי לפניויכם מעורי עד היום הזה" (שומואל א', יא, ד-טו א, ב) (ימצודת דוד' שומואל א', יב, ב).

יש להבהיר, מודע שמדובר במקרה של מדרבם של שאר הגיבאים, וכל ימיו היה גוזך עיר על מנת לשפט את ישראל?

הנחש הקדמוני החטיא את חוה והטיל בה זווהמא שמןנה יצא קין

שְׁבָבַיאוֹן אַחֲרֶכֶד מִרְתָּתָתָה לְעוֹלָם (ראה אֲסֻטֵּר רְבָה ה, א ד' ח' אָמָר רְבִי אַחֲרָיו) כַּפֵּי שָׁנָאָמָר "וַיַּצֹּו ה' אֱלֹקִים עַל הָאָדָם ה יִתְבֹּרֶךְ צִוְּה אֶת אָדָם הָרָא שָׁבֵר מִעַל מִזְבֵּחַ וְאֶת עֲנָבִים (אֲסֻטֵּר רְבָה ה, א ד' ח' אָמָר רְבִי אַחֲרָיו) כַּפֵּי שָׁנָאָמָר "וַיַּצֹּו ה' אֱלֹקִים עַל הָאָדָם לְאָמֵר מִפְּלַע עַצְמָה אֲכֵל תָּאֵכל: וּמִעַץ הַדָּעַת טוֹב וְרָע לֹא תָאֵכל מִפְּנֵי כִּי בַּיּוֹם אֲכֵל מִפְּנֵי מוֹת פָּמֹת" (בראשית ב, ט – י). אֵיך בְּעִקבּוֹת הַעֲצָה שְׁנָתוֹן הַנְּחַשׁ הַקָּדוּמָן לְחוֹה לְאָכֵל מִעַל מִזְבֵּחַ (רש"י גַּמְיָן שְׁבַת ד' כִּי מוֹעֵד דָּה כִּשְׁבָא נָחֵש) חֹוה סְחַתָּה אֶת הַעֲנָבִים שָׁבוֹ וְנַתְנָה לְאָדָם הָרָא שָׁבֵר לְשִׁתּוֹת (בראשית רְבָה ה, ט), לְאַחֲרֵי שָׁגֵם הִיא שְׁתַתָּה כַּפֵּי שָׁנָאָמָר "וַיַּתְרַא הָאָשָׁה כִּי טוֹב הַעַז לְמִזְבֵּחַ וְכִי תָאֹהֶה הוּא לְעַנִּינִים וְנַקְמַד הַעַז לְהַשְּׁפֵיל וְתַקְחֵה מִפְּרִיוֹ וְתָאֵכל וְתַתְנוּ גַם לְאִישָׁה עַפְ�ה וַיַּאֲכֵל" (בראשית ה, ו) וַיַּן שְׁפִירָה דָּרָי עַל דָּה כָּל הַעֲלָה). וּנְרִמּוֹן קְלָקוּלָם שֶׁל אָדָם וְחוֹה בְּפִסּוֹק "כִּי מִפְּנֵן סְלָמִים גְּפָנִים וּמִשְׁדָמָת עֲמָרָה עַזְבָּמוֹ עַזְבָּיו רֹושׁ אֲשֶׁפְלָתָ מְרוֹתָ לְמוֹ" (דברים ל, ל), **כּוֹלָמָר שָׁאוֹתָם "אֲשֶׁפְלָתָ" עֲנָבִים שֶׁל אָדָם וְחוֹה הַסְּלָמִים אֶל-**

בשנה נון הקדמון נון לחוה עזה לאכול מעץ הדעת (השי עיל שבת דף קמו עלי' שם ד"ה כשבא נח על חוה), **הוא פיתה אותה** (שפתי כהע על התורה) פשתה חי רדי' יוקה העבד שורה גמלים' מפרק' דרב' אליעזר) **וקלקל עמה** (גמי שבת דף קמו תחילת עלי' ר' ר' קאנטני על התורה פרשת בראשית ד"ה מדרש רות' בהיה זימנא' בשם הזוהר, הרמ"ד ואלי' בראשית פרק ג על הפסוק יתקח פריו ותאכל. ראה זהור פרשת חי רשה דף קכט ע"ב ד"ה תא חז) **כפי שאמרוה לחוה "הפקש השיאני ולאכל"** (בראשית ג, יג) (גמי שבת דף קמו עלי' ואלה בראשי' שם ד"ה כשבא נח על חוה), **אשר "השיאני" הוא לשון נישואין** (ושי' בגמ' סוטה דף ט ע"א ד"ה הנחש הקדמון). **על ידי כן הנחש הטיל בה זומרה** (גמי שבת דף קמו תחילת עלי' ספר הליקוטים להאר"י זיל' פרשת שמota ע"פ וירא מאלך הד' וזה צוריך ר' קאנטני), הרמ"ד ואלי' בראשית ג על הפסוק יתקח פריו ותאכל, ירע' ברך' לרבעו ברכיה ברך' פרשת בראשית ד"ה אמן כד', של'יה קדוש' תורה שכבר בפרט בחוקותי הד' והנה חוה השטן) **ועשרים וארבעה מיני טומאה** (תקילת יעקב' ערך כד' ד"ה ב'כ' מינ' מס' באב').

הזהומה שנותן הנחש בחווה הייתה מכשפת במעיה (או החרמה) על זוהר פרשת פקודי דף רלא ע"א דיה ואולי תולדי' מהרמ"ק, הרמ"ד ואלי פרשת בראשית סוף פרק ג, וביקשה לבוש חומריו וגופני כדי לצאת לאויר העולם, אך לא היה לה (הרמ"ד ואלי פרשת בראשית טה פרק ג). **עד שאדם הראשון היה עם חוה אשתו** (הרמ"ד ואלי פרשת בראשית סוף פרק ג) **והתעוררה רוח הזומהה של הנחש בזרעו של אדם הראשון** (מעולפת ספריוטים יום תשעה עשר אותן מגוזהר חד') **והתלבשה בו** (יכתם פ"ז ליר' שמعلن על לביא על זוהר בראשית דף לע"ב ד"ה ולבתר אלו ליר' ברא), **ונעשה לה גוף** (מעולפת ספריוטים יום תשעה עשר אותן מגוזהר חד', אוור החרמה' על זוהר פרשת אהרי מות ד' לע"ב ד"ה כולה בשבוע' מהרמ"ק) **בצורת ولד ובחילוק איברים** (הרמ"ד ואלי פרשת בראשית ותחלת פרק ד' זה והאדם דע את חוה), **ומשם יצא קין הבכו שקיבל את זוזמת הנחש'** (אוור החרמה' על זוהר פרשת פקודי דף רלא ע"א דיה ואולי תולדי' מהרמ"ק) **ושמנמנה היה עיקר עצמותו** (הרמ"ד ואלי פרשת בראשית תחילת פרק ד' זה והאדם דע את חוה), **והיא התפשטה** אחר כד גס **בשאר זרעו** (ויש לה' הקדוש) תורה שבכתב פרשת ישב-מקץ ד' ה' הענן כשבאי).

ק' בָּא מַהוֹמָא שֶׁל 'הַנְּחֵש' (זהר פרשタ בראשית דף כ"ב ד"ה ועליהו אמרו) ששהוא גם מלאך המות (זהר פרשタ בראשית דף נ"ד ע"א ד"ה רב אלעזר אמר), לכן הוא קם ורגת אחיו (זהר פרשタ בראשית דף נ"ד ע"א ד"ה רב אלעזר אמר, זהר פרשタ בראשית דף כ"ב ד"ה ועליהו אמרו "בִּי מִשְׁרֵשׁ נָחָשׁ יִצְאָ צְפָעָ" (ישעה יד, כט) (תיקוני הוהר תיכון טה ד"ה וכון אהיה) ועשה בזה את המות הראשון בעולם (זהר פרשタ פקודי דף רלא ע"א – עיב ד"ה ולברור דבר וד"ה אשכחנה בספרין). וכשה שדרכו של הנחש הגשמי לאروب בדרך ולהרוג בני אדם, כך גם 'הנחש' שבתווך קין גרים לו ללכט בדרכו. לכן כאשר קין הרוג את הבל הוא נשך אותו כמה נשיכות כמו נחש עד אשר יצאה נשמתו של הבל והרגו, כי כל דבר חוזר אל שורשו הראשון (זהר פרשタ פקודי דף רלא ע"א – עיב ד"ה ולברור דבר וד"ה אשכחנה בספרין), וכך קין היהמושר הנחש הנושא וממית בפיו (הרמ"ד ואלי בראשית פרק ד על הפסוק יייאמר קין אל הבל). **ולא שקיין היה מאותו צד של הנחש הוא לא היה עושה כן לאחיו** (זהר פרשタ פקודי דף רלא ע"א – עיב ד"ה ולברור דבר וד"ה אשכחנה בספרין) (להרחבה בעניין הריגת הבל ראה אמרינו לעיל – גלוילו של פרעה הרשע).

אדם הראשון גורש מגן עד בעקבות חטאו, ופרש מהוה אשתו למשך מאה ושלושים שנה (זהה פרשת פקודי דר' רלא"ב ד"ה וככל מלין, זהה פרשת בראשית ד' נד ע"ב – הנה ע"א ד"ה ואמר רבינו יצחק וד"ה בתורה מהא) **שבאותן השנים יצאו ממן טיפות קרי לאונסו** (גמי' עירובין דף י"ח ע"ב). ראה וזהר פרשת אחריה מות דף ע"ז ד"ה יתירון וחויין וכן וזהר פרשת וישלח דף ע"ב ד"ה יואף על גביו), **ואוthon הטיפות הפכו לרוחות ושדים** (זהה פרשת בראשית דף י"ח ע"א, גמי' עירובין דף י"ח ע"ב) **הנקראים 'נעגי בני אדם'** (זהה פרשת פקודי דר' רלא"ב ע"ב וככל מלין, זהה פרשת בראשית ד' נד ע"ב – הנה ע"א ד"ה ואמר רבינו יצחק. ראה וזהר פרשת בראשית דף יט ע"ב ד"ה יאדם מהא). **וכאשר היה הוה בת מאה ושלושים** (שבעgalilos' הקדמה לו ד"ה ודע כי גם שט) **היא חזרה והולידה מאדם הראשון את שת'**, שהתגלגה בו נשמו של הבל שנורצח (תיקוני הזהורי ייקיון עד קצת ע"ב ד"ה ושאת איהו, שער galilos' להארוי זיל הקדמה כת ד"ה נניח עתה מלבדה, שער galilos' הקדמה לו ד"ה ודע כי גם שט). **לכן** כאשר הוא נולד נאמר "וַיַּעֲשֵׂה אֱלֹהִים עוד את אשתו **וְתָלָד בָּן וְתָקַרְא אֹתֶ שָׁמֶן שֵׁת כִּי שֵׁת לִי אֶלְקָלִים זָרָע אֶחָר פְּתַח הַכֶּל בַּיְתָרוֹגָן**" (בראשית כד, כה), **"תְּחַת הַכֶּל"** ממש, **כִּי הַתְּגַלֵּלה בְּנֶשֶׁת הַבָּל** (שםות ח"י, מנשה בן שראל מבצע פרק שיש ד"ה אמות הלגול, שמן הטוב ווקן אהורי בחלק שמן הטובי לר' שלמה אהוב פרשת בראשית ד' ב' ע"א על הפסוק י'האdom יעד).

חוּה בְּמַעֲשֵׂה בִּבְתָּה אֶת נָרוֹ שֶׁל אָדָם הָרָאֵשׁ (מדרש תנומא פרשת נח אות א) **שָׁהִי נָרוֹ שֶׁל עֲלֹם** (גמ' ירושלמי שבת פרק ב הלכה ז) **לְכָן נִתְּנָה לְאָשָׁה מִצּוֹת** **הַדְּלִיקָת הַנָּרָה** בְּעָרֵב שֵׁבֶט לְכִפֵּר עַל אָוֹתוֹ 'הַנָּרָה' שְׁבִּטָּה. **חוּה שְׁפָכָה אֶת דָמוֹ שֶׁל אָדָם הָרָאֵשׁ** (מדרש תנומא פרשת נח אות א) **שָׁהִי דָמוֹ שֶׁל עֲלֹם**

כח דף ס"ד ע"ב על מסכת ברכות טור ב' ד"ה והנה אמרנו **כדי שיכפר על אותו הדם ששפכה** (מדרש תנומא פרשת נח אוות א, מדרש תלפיות עף חוה ד"ה יילקוט משלי בשם יילקוט משלו), **וגם כנגד הזוחמא שניתן בה על ידי הנחש** (יטעמי המצוות לרבי מנחם הבעל מצוות לא תעשה מעוז קיב). **אדם הראשון היה חלתו של עולם** (גמי ירושלמי שבת פרק ב הלה ו, מדרש תנומא פרשת נח אוות א) **וחווה טימאה אותה** (מדרש תנומא פרשת נח אוות א) **וקלקלה עיסתו,** וגרמה שתצא רוחו וישוב לאדמותו (מגלה עמוקות מגלה עזקה). **וסימני המצוות רמזים בשם חווה' שהוא ראש תיבות חלה,** **ונסת, הדלקה** (יטעמי המצוות לרבי מנחם הבעל מצוות לא תעשה מעוז קיב). **בשם יילקוט משלי.**

חוה התגלגה בחנה אשת אלקנה אשר תיקנה את חטא של חוה

חוה התגלגה בחתפה אשת אלקנה (ספר הגלגולים להארוי ז"ל חלק לילקוטים ד"ה שרה הננה, ליקוטי נביאים להארוי ז"ל ספר שמואל א' על הפסוק כי את חנה אהב, עמק המלך' לרי נתפל) הרץ שער שעשויה המלך דף ח' ע"א טור א, קהילת יעקב ערך צ"ר על התיבה 'צՐפּת', קהילת יעקב ערך ח'ן על התיבה חנה ד"ה הילגול חוה, סדר הדורות האלף השישי בא' אלף תטע"א ד"ה חנה ונינה לה הי' לה) **כדי לתקן את עוננה** (וצר דוד' מאמר ג פרק א דף לה ד"ה וביאור דברי חכמים). **ורמזו לכך כי התיבה 'חנה' בגמטריא קתנה עם הכלול יוצאת חווה'** (צואר שליל) להחיד"א הפרטת שלח לך ד"ה אפשר וקדים, סדר הדורות האלף השישי בא' אלף תטע"א ד"ה חנה ונינה לה הי' לה). **וכן השם 'חנה' הוא כדמיון השם 'חווה'** רק במקומות האות ו' ישאות נ', שהוא לשון מוצאת' ח'ן (ויהי בשינויים על התורה לרי יצחק בדורשי דף נ' ע"ב טור ב). **וכן כל הדברים של חנה' כפולים'** בגגדה וכגdog לגולה הראשון בחונה שאמר "ובעשותה צרתה גם פעלס" (שמואל א' א, ה), **"וותדר נבר ותאמיר ח' אבאות אם ראה תראה בעני אמתך וזכרתני ולא תשפח אט אמתך ונתפתה לאמתך זרע אנשימים ונתפתו לה' כל ימי חייו"** (שמואל א' א, אי) (מדרש תלפיות עף חוה ד"ה בחיבור אחר).

חנה הייתה בלי ילדים ממש מאה ושלשים שנה עד שנולד לה שמואל הנביא (וחלת בנימוי על טעמי המצוות לרי יצחק בגיןו ואלח' מצוה קלט דף קע' ע"א ד"ה והאי מילatta). **כى אלקנה נשא את חנה בוגיל מאה ועשר אחרי שරאה ברוח הקודש שעתיד ליצאת ממנה צדיק,** אך ה' עצרה מלדת (מגלה צפונות) למחבר שבת מוסר פרשת תולדות דף הע' ד"ה וביעין המאמור) **והיא הייתה עקרה ממש תשעה עשרה שנה וששה חודשים** (מגלה צפונות) למחבר שבת מוסר פרשת תולדות דף הע' ד"ה וביעין המאמור, מדרש תלפיות עף חנה ד"ה תנא דבי איליהו בשם יתנא דבי איליהו). **ואחרי שהרבתה בתפilioות** (תנא דבי איליהו וכן צאן ומד' מחנה) **נולד לה שמואל** כבעור ששחודשי הריוון (גמי ראש השנה דף יא ע"א שם מר זוטרא, רשי' שמואל א' א, ב) **בחיותה בגיל מאה ושלשים** (מגלה צפונות) למחבר שבת מוסר פרשת תולדות דף הע' ד"ה וביעין המאמור) **והיא שמחה בו** (מדרש תלפיות עף חנה ד"ה תנא דבי איליהו בשם יתנא דבי איליהו). **שנות עקרותה של חנה היו תיקון לחטא הזוחמא שהטיל הנחש בחונה** (ויהי בשינויים לרי יצחק בדורשי דף נ' ע"ב טור ב). **וכן נתקנו בזה מהה ושלשים שנה** שביהם נולדו שדים ומזיקים הנקראים 'נגעי בני' אדם' כאשר פרש אדם הראשון מהוה אשתו בעקבות החטא הקדמון (וחלת בנימוי מצווה קלט דף קע' ע"א ד"ה והאי מילatta).

רובותינו רמזו גם על גלגול חנה כאשר אמרו ש"שtron ופנינה לשם שמיים נתכוונו" (ראה גמי בבא בתרא דף ט' ע"א בשם ר' לוי, ראה יילקוט שמעוני' שמואל א' רמז ע' ד' וכעשתה), כי רצונם לומר שהשtron הוא זה אשר פיתה את חוה בימי בראשית והכילה אז בחתא, ועתה חוזר בגלגול חנה כדי לצערה ולהבעיטה על ידי פנינה צرتה שאמר "ובעשותה צרתה גם פעלס בעבור הרעמה כי סגר ה' בעד ר'חמה" (שמואל א' א, ה), ועשה כך כדי לתקן את אשר עיתה בגלגול חוה, כי השtron כוונתו בזה הוא להסתה את האדם אם יוכל לעמוד בצדクトו ולהינצל מהחטא ואז אשריו לאדם וגם לשtron על מעשייו (ויהי בשינויים לרי יצחק בדורשי דף נ' ע"ב טור ב). **חנה הולידה את שמואל לאחר לאחד מהה ושלשים שנה** כמו שחוות הולידה את בנה שט' לאחר מהה ושלשים שנה (וחלת בנימוי מצווה קלט דף קע' ע"א ד"ה והאי מילatta). **וכאשר נפקדה חנה נאמר "וינדע אלקנה את חנה אשתו ויזכרה ה' :** ניחי לתקופות הימים ותפחר חזה ותפכל בון" (שמואל א' א, ט - ב) והוא דומה לשון שאמרה אצל חוה "ויהא אדים יטע את חנה אשתו" (בראשית ז, א) (לשון יודע נאמרה רוק באדם הראשון, באלקנה אבי של שמואל, ובקין ודוק'). ראה יפרדים רימונים להרמ"ק שער ערכיו היכוניים פרק ד' אות א' ד"ה דעת סתם).

חוה גרמה לשפוך את דמו של אדם הראשון, ובזה נאבדה חנה שהיא גלגול חוה היה זה זיהירה ביוטר במצוות חלה, נדה והדלקת הנור – **כדי לתקן את חטא.** וכי שאמרה חנה לפניו הקב"ה "ירבונו של עולם שלישה בדק מיתה בראות באשה וכור' ואלו חן נדה וחילקה הנור, כלום עברתי על אחת מהן?" (ואה גמי ברכות דף לא ע"ב מורי יוסי בר' חנינא) (סימיכת חכמים דף ס' ע"ב על מסכת ברכות טור ב ד"ה והנה אמרנו). **ולכן חנה קראה לעצמה "אמותך"** שלוש פעמים שאמר "וותדר נבר ותאמיר ח' צבאות אם ראה תראה בעני אמתך וזכרתני ולא תשבח את אמתך ונתפתה לאמתך זרע אנשימים ונתפתו לה' כל ימי חייו" (שמואל א' א, אי) (ואה גמי ברכות דף לא ע"ב מורי יוסי בר' חנינא) **כיה היא היתה עובדת את ה'** בעבודה שלמה בכל שלושת האזהרות האלו המוטלות על הנשים, בתכליות ההזירות, לתפיקו פיתוי הנחש הקדמוני (הרמ"ד ואלי על ספר שמואל א, על הפסוק יונתת לאמתך), **וכפי שנרמז בשם חנה' שהוא ראש תיבות חלה, נדה הדלקת הנור** (סימיכת חכמים דף ס' ע"ב על מסכת ברכות טור ב ד"ה והנה אמרנו, צואר שליל' להחיד"א הפרטת שלח לך ד"ה ובזה ניחא, פמי דוד' להחיד"א פרשת נח אוות א, פסוק יונתת לאמתך).

עיקר התיקון של חנה היה על פגס עון הנדה של חוה (ליקוטי נביאים להארוי ז"ל ספר שמואל א' על הפסוק כי את חנה אהב, עמק המלך' לרי נתפל רח' שער שעשויה המלך דף ח' ע"א טור א, קהילת יעקב ערך ח'ן על התיבה חנה ד"ה הילגול חוה, סדר הדורות האלף השישי בא' אלף תטע"א ד"ה חנה ונינה לה הי' זכר דוד' מאמר ג פרק א דף לה ד"ה וביאור דברי חכמים), **עליה בידיה לתקן בו כפי שנרמז עליה בפסוק "**וותך האשה לזרקה ותאבל ופנינה לא ה'יו לה עוז"**"** (שמואל א' יח) (ספר הגלגולים להארוי ז"ל בחלק ליקוטים ד"ה חנה תהה, ליקוטי נביאים להארוי ז"ל ספר שמואל א' על הפקוק כי את חנה אהב, עמק המלך' לרי נתפל רח' שער שעשויה המלך דף ח' ע"א טור א, קהילת יעקב ערך צ'ר' על התיבה 'צ'ר' בא' אלף תטע"א ד"ה חנה ונינה לה, נחתת בנימוי מצווה קלט דף קע' ד"ה והאי מילatta), **וכוונת הפסוק שנעשה ערך ח'ן על התיבה 'חנה' דהיא גלגול חוה'**, סדר הדורות האלף השישי בא' אלף תטע"א ד"ה חנה ונינה לה הי' זכר רח' שער על התיבה 'צ'ר' (קהילת יעקב ערך צ'ר' על התיבה 'צ'ר' בא' אלף תטע"א ד"ה חנה ונינה לה, נחתת בנימוי מצווה קלט דף קע' ד"ה והאי מילatta), **ולחנה נס ואף על פי שהיתה כבת מהה ושלשים היא הלכה "**לזרקה**"** בלאור ראתה זם נדה בדרכן הנשים. **ועם כל זאת לא השתנו יפץ' כי** כפי שהייתה קורה לנשים בשעת נדtan, ואף נתפשו כל הקטנים שעשו זקונתה עד שהיו לה מהחמת זקונתה יפות שנאמר "ופנינה לא קיוי לה עוז" (יחוט של חסיד' למחבר שבט מוסר' על הפרטת ראש השנה ד"ה יותאמור תמצא שפחתק' עפי' שני טעמיים שם).

חנה ילדה את שמואל הנביא כתיקון לחוה שילדת את קין

חטא של חוה היה בשתיית היין מהענבים שסחטה ונתנטה לאדם הראשון (ראה בראשית רב"ה יט, ח), **לכן היא חזרה בגלגול חנה לתקן את החטא** (ויהי בשינויים לרי יצחק בדורשי דף נ' ע"ב טור ב). **וכאשר התפללה לפני ה'**, עליה הכהן "לשפרה" כגד מה שנכשלה בענבים בגלגול חוה

שנאמר "וְיַחֲדֵה כִּי הָרְבָתָה לְחַטָּפֶל לִפְנֵי ה' וְעַל שְׁמֵר אֶת פֶּה : וְמֵה הִיא מִדְבָּרָת עַל לְבָה רֶק שְׁפִתָּה בְּעֹז וּקְזֻלָּה לֹא יִשְׁמַע וַיִּחְשַׁבָּה עַל לְשָׁבָרָה : וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים עַל יְמִינְךָ מִלְעָלָה : וַיַּעֲשֵׂן חָנָה וַתָּמָר לֹא אָדָם אֲשֶׁר קָשָׁר רוח אֲנֵנוּ וַיַּעֲשֵׂר לֹא שְׁתִּתְיַיְּנֵנָה וְאָשַׁפֵּךְ אֶת נֶפֶשִׁי לִפְנֵי ה'" (שמואל א', יב – ט) (סדר הדורות האלף השישי ב') אלפים תחתית ד"ה חנה ונינה לא היו לה). **חנה הייתה צריבה להיזהר מוניהין,** ולכו קיבלה בಗולו זה תוכחה על כך **"עַד מִתִּישְׁפְּרוּ הַשְׂרִיר אֶת יְיָה מִלְעָלָךְ!"** אך עלי הכהן דבר ב'סומא בארכבה' כלומר בלי להבין, כי לא ידע שחנה הייתה גלגול כוהה ובהא עתה כדי לתקן השכירות ובוודאי לא השתכרה. ואילו היה יודע לא היה חושדה בשכירות (סימכת חכמים ל' נפתלי כ' דר ס' ע"ב על מסכת ברכות טור א' ד"ה ועי' ה"ס).

חנה ענטה לעלי "אֲשֶׁר קָשַׁת רוח אֱנֹכִי" (שמואל א', טו) מצד גגולי הקודם בחוה, ולמן מוכח כי "יְיָו וְשָׁכֵר לֹא שְׂתִיתִי" (שמואל א', יט) **לא פפי** שמוטל עלי לתקן חטא זה. ומכך שלא הבחנתה בזיה נראית כי אין 'רווח הקודש' שורה עלייך (ואה רשי' שמואל א', טו) (סמייכת חמץ' לר' נפתלי צ'ך דף ס"ב על מסכת ברכות טור א' ד"ה ועפ"י הסחו). עלי הכהן בישר את חנה כי תפילה לזכות לבן התקבלה שנאמר "וַיַּעֲנוּ עָלָיו וַיֹּאמֶר לְכִי לְשָׁלוֹם וְאַלְקִי יִשְׁרָאֵל **יתנו את שלתך אשר שר אלلت ממעפו**" (שמואל א', יז) (רשוי' שמואל א', יז). **ובאותה השעה הופיעה לחנה וסתה כסימן לפריזונה** (ילוקט מעם לעז' לר' יעקב כולי שמואל א' על הפסוק יותאמור תמעא שפתחן) **ובעקבות** לכך זכתה להוליד את שמואל, כפי שנאמר אליה ועל אלקונה בעלה "וַיִּשְׁכֹּמוּ בְּבָקָר וְיִשְׁתַּחֲוו לִפְנֵי ה' וְיִשְׁבוּ וְיִבּאוּ אֶל בֵּיתם הַמְּרֻמֶּת וְיִצְעַד אֶל קְנָה אֶת חָנָה אֲשֶׁתוֹ וַיַּפְרַח ה'" : ויהי לתקפות הימים ותפרק מהנה ותפלך בון ותפרק אאת שמו שמואל כי מוה שאלתינו" (שמואל א', יט – כט).

בשם שמשת בה של חזה הושתת ונבנה כל העולם, כך גם חנה הולידה את שמואל שיכל את העולם והחזירו בתשובה (עהת בינויו מזוהה
דר' קעד ע"א דיה והאי מילטנא). **חוּה אָמַרְתָּ לְלִידָתוֹ שֶׁקְנִיתִי אִישׁ אֲתָּה**" (בראשית ד, א) שכונתה ובקשה שייצא יلد זה לשם ה' יתברך, אך
בפועל לא היה כך כי הנחש הטיל בה זומאה קשה וזומאה זו עברה לקון והוא געשה קשה ותקיף מצד הטומאה (תיקוני הזוהר) תקונה שתין ותשעה
דר' קיג ע"ב דיה והא בשעתה דאתהיליך קוין). لكن כגדו חנה גלולה הולידה זרע קודש את שמואל הנבייא, וכאשר באה לפניו עלי הכהן עם בנה היא
הקדישה אותו לה' כל ימיו "וַתֹּאמֶר בַּי אֶדְנִי חֵי נְפָשָׁךְ אֶדְנִי אֲנִי הָאֲשָׁה הַגְּבָתָעָמָה בְּזָה לְהַתְּפִלֵּל אֶל ה'" אל הנער מזה התפלגתי וייתן
ה' ל' את שאלתי אשר שאלתי מעמו: **וגם אָנֹכִי הַשְּׁאַתָּהוּ לְה' בְּלִימִים** אשר ה' הוא שאלו לה' ווישחוחו שם לה'" (שמואל א', א-כח).

חלק הטוב ברוחו של קיון התגלגול בשמואל הנביא שהביא לתיקונו

מעט (מאורי אויר) ל' מאיר ביקאים פרשת נח דף ו ע"א מעתה נבא) **מחלק הטוב ברוחו של קין התגאל בשמואל הנביה** (שער הפסוקים' השער הפסוקים' לשער הפסוקים' להארוי ז'ל הקדמה לו ד"ה אבל הרות, שער הפסוקים' פרשת בראשית ד"ה ורוחו של קין, שער הגולגוליט' הקדמה לו ד"ה אבל הרות, ספר הגולגוליט' להארוי ז'ל פרק לב ד"ה ובבחני הרוח טוב שבו, יגולל אויר ל' מאיר ביקאים אות שין ד' מה ע"א ד"ה שמואל הוא משורש קין, בן יהודע ל' יוסף חיים מחבר בין איש ח' מסכת ברוכת דף לא ע"ב ד"ה איש גבר בגבורין' מהארוי ז'ל. וראה יחס' אבגרום' מעין חמישין נהר כה ד"ה צע יוכבד' וכוכן קהילת עקד' ערך כי אותג ד"ה יתרו נשמה קין) **ו שם נתקון** (שער הפסוקים' להארוי ז'ל הקדמה לו ד"ה אבל הרות). **ואילו שאר רוחו של קין מצד הטוב שבו אשר כבר נתקן על ידי תשובהו בחיהו, נשאר למעלה בעולם הבא.** לכן נכפל שמו של שמואל בפסוק "ז'יבא ח' ויזתיכב ז'יקנא" בפעם בפעם **שמואל שמואל** וייאמר **שמואל זבר כי שמיע עבךך**" (שמואל א' ג, י"ז, "שמואל" אחד כנגד מה שלקח הטוב ברוחו של קין בעולם הבא, ו"שמואל" שני כנגד מה שנשאר מחלק הטוב בראשו של קין בעולם הבא שכבר היה מתוקן (מאורי אויר ל' מאיר ביקאים פרשת נח דף ו ע"א מעתה נבא).

בשם שחויה עשתה מעין יבום בשעה שחזרה והוציאה את נשמת הבבל דרך בנה שת לאחר מאה ושלושים שנה שפרש ממנה אדים הראשו, כך גם עשתה חנה דוגמת יבום כאשר הוציאה את רוחו של קין שוב פעמי לעולם הזה דרך בנה שמואל הנביא. וכשם שחויה קראה את שמו של בנה 'שתי' כדי שמננו יושתת העולם היפך בנה הכל שלא היה בר קיימת, כך גם חנה קראה לבנה 'שמעואלי' כדי שה' ישמע לתפיפלו היפך מה שלא שמע ולא שעה אל קין שנאמר 'וילא קין ולא מונחתו לא שעה' וימר לךן מאי זיין פנוי' (בראשית ד, ה) וחילת בנימיו מנוחה קלט דר קעדי ע"א דיה והאי מליטה). ה' יתברך רמז לקין בחיזיו כי הוא עתיד להתגלה בתוכו שמואל הנביא כדי להיתקן שנאמר 'ויאמר ה' אל קין למה תרה לך זלפה פנוי': הלא אם תפיטיב שיאת ואם לא תפיטיב לפתח חטאת לרבי' (בראשית ד, ו-ז), שהתיבות 'שיאת ואם לא' הן צירוף התביעות 'אתא שמואל הנביא ולהיתקן שם' (עמ' נחל קדומים לח"י בראשית אות כד על הפסוק אים תפיטיב שיאת').

שmeno של התפלל שה' יושיע את ישראל מידי הפלשתים שנאמר "וַיִּקְבֹּצוּ הַמִּצְפָּתָה וַיִּשְׁאֲבוּ מִם וַיִּשְׁפֹּכוּ לִפְנֵי ה' וַיִּצְמֹו בְּיוֹם הַחֹא וַיָּמֹר שָׁמַן הַחֹטָאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְפָּה: וַיִּשְׁמֹעוּ פָּלֶשֶׁתִּים כִּי הַתְּקֻבָּצָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַמִּצְפָּתָה וַיַּעֲלֹו סְרִגִּי פָּלֶשֶׁתִּים אֶל יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁמֹעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּרְאוּ מִפְּנֵי פָּלֶשֶׁתִּים: וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל שְׁמוֹאֵל אֶל תְּחִשָּׁר מִמְּנוּ מִזְעָק אֶל ה' אֱלֹקֵינוּ וַיַּשְׁעַנוּ מִיד פָּלֶשֶׁתִּים: וַיַּקְרַב שְׁמוֹאֵל טֶלה חֶלֶב אֶחָד וַיַּעַלְחוּ עֹלֶה בְּלִיל לְה' וַיַּעֲזַק שְׁמוֹאֵל אֶל ה' בַּעֲדֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲנֵהוּ ה' (שמואל א' ז'-ט). ה' שמע על תפילתו וקיבל את תשובהタル של ישראל כאשר עשו "וַיִּשְׁאֲבוּ מִים וַיִּשְׁפֹּכוּ לִפְנֵי ה' וַיִּצְמֹו בְּיוֹם הַחֹא וַיָּמֹר שָׁמַן הַחֹטָאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי הַתְּשׁׁוּבָה (רש"י שמואל א' ז, ו מתרגום יונתן). **אך תחילת התקיים בשמו של עצמו "וַיַּעֲנֵהוּ ה'" כי גם הוא היה צריך לאותו אשר ביקש, לקבל את תשובתו על חטאו בגלגול הקודם בקיין** (ונחתת בנים מיצה קלט דר קעד ע"א ד"ה והאי מיילטה).

שMOVED לא הסתפק בכך שנענה בקבלה תשובה עם תשובות ישראל, והוא הוסיף לקבל עלי עצמו גלוות על הריגת הבב אחיו בגולגול קין. לכן הוא היה הולך ומסבב מידי שנה בהנה בערי ישראל שנאמר "וַיִּשְׁפֹּט שָׁמוֹאֵל אֶת יִשְׂרָאֵל כֹּל יְמֵי חִיּוֹ : וְהִלֵּךְ מִדֵּי שָׁנָה בָּשָׁנָה וְסַבַּב בַּיּוֹתֶר אֶל הַגְּלֹל וְהַמִּצְפָּה וְשִׁפְטָת אֶת יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל הַמִּקְומֹת הָאֲלֵה : וְתַשְׁבַּתְנוּ תְּרִמְתָּה כִּי שָׁם בֵּיתְנוּ וְשָׁם שִׁפְטָת אֶת יִשְׂרָאֵל וְיָכוֹן שָׁם מִזְבֵּחַ לה'" (שמואל א' יט-ז). ובכל מקום שהיה הולך בו לא היה נהנה מהכבד שרצו ללבדו, כדי רוץ' שגהה ובא מקום שמכבים אותו ואינו מקבל מהם קבוע (ונחלה בנומי על טעמי המצוות לו) נחיק בנומו ואולף מצוה קלט דר' קעד ע"א דיה והאי. מעשייו של קין היו נחשבים לשגגה כי לא היה לו ממי ללמידה, כגון רצחית הבב ואיסור העրיות בלקיחת תאומותיו של הבב. لكن היה יכול להוציא לו דין גלוות שמואל גלגולו קצב על עצמו, אשר מכפרת על רצחיה בשוגג ועל חifyיבי הכריותות בשוגג (ינחתל בנומי מזכה קלט דר' קעד ע"א דיה והאי), וכפי שאמר קין על עצמו "וְהִיִּתִי בָּעַד וְנִדְּבָרֶץ" (בראשית ז, ז).

בגדי מה שקיים כפר בדיןינו (יחלת במיומו מצوها קלט דף קעד ע"א דיה והאי מילטה) **ואמר "אין דין ואין דין"** (תרגום יונתן בראשית ד,ח) **הליך שמואל הנביא** ונעשה שופט לישראל ושפט אותם במשפט כל חייו (יחלת במיומו מצوها קלט דף קעד ע"א דיה והאי מילטה). **שמואל הנביא תיקון** עשרים וארבעה משמרות של כהונה,

קרח ועדתו נבלעו באדמה ועתידיים לעלות בזכות שמואל הנביא

חלק הרע ברוחו של קין (שער הפסוקים להאר"י זיל פרשת בראשית ד"ה וורחו של קין, ספר הגלגולים להאר"י זיל פרק לב, שער הגלגולים הקדומה לח"ג גם אמר לו) **שהיה בו קצת טוב** (שער הגלגולים להאר"י זיל הקדומה לח"ג גם אמר לו) **התגלל בקרח** (שער הפסוקים להאר"י זיל פרשת בראשית ד"ה וורחו של קין, ספר הגלגולים להאר"י זיל פרק לב, שער הגלגולים להאר"י זיל הקדומה לא"ב וורחו של קין, ראה ילקוט שמעוני מבדבר טז ד"ה יוקח קרח, בעל הטורים' במדבר טז, א). קרוח חשב שבו יתוקן קין כי הוא גלוולו, וגם ראה שיויצאת אש מאמתנו (שער הגלגולים להאר"י זיל הקדומה לא"ב וורחו של קין מבחןת קין שהוא גברות', כמו האש יbin הוייע' מסכת ברכות דף לא ע"ב ד"ה איך גבר בגבורין). **אך ניבא ולא ידע מה ניבא** (שער הגלגולים להאר"י זיל הקדומה לא"ב וורחו של קין ביצה) כי האש שראתה העידה על שמוואל שהיתה מבני בניו (יבן הוייע' מסכת ברכות דף לא ע"ב ד"ה איך גבר בגבורין) ובו היה חלק הטוב מרוחו של קין, והוא זה שיביא לתיקונו של קין. ואין תייקונו יבוא מצד הרע שבקין שער הגלגולים להאר"י זיל הקדומה לא"ב וורחו של קין).

אמו של קיון שקרח היה גלגולו (עימה דוד למחבר שובי' בית דוד חלק א' פרשタט בראשית דף יז ע"א ד"ה מיש' למעלה). **הפסיק לשקוע באדמה עם שאר עדתו** (עפי' בראשית רביה' צח, ב). **וקרח חנה התפללה עליהם משום שהיא הייתה גלגול חוה** (**ז ע"א ד"ה מיש' למעלה**) **הפסיק לשקוע באדמה בימות משה רבינו**, עד אשר עמדת חנה אתALKNA והתפללה עליהם לאחר שנושעה בחולdot בנה **ואמרה "ה' ממיית ומוחיה מזריך שאול ויעל"** (שמואל א'ב, ה- ז), **"מזריך שאול ויעל"** – כלומר שביקשה כי ה' אשר הוריד את קrhoch ל"שאול" יעלחו לעתיד לבוא (בראשית רביה' צח, ב). **ומאותה השעה** (עפי' בראשית רביה' צח, ב) **קרח שהיה תלוי ברפיוו** (עפי' עצמה דוד למחבר שובי' בית דוד חלק א' פרשタט בראשית דף יז ע"א ד"ה מיש' למעלה) **הפסיק לשקוע באדמה עם שאר עדתו** (עפי' בראשית רביה' צח, ב). **ודוקא חנה התפללה עליהם משום שהיא הייתה גלגול חוה** **קרח ועדתו נבלעו באדמה בעקבות חטאם שנאמר** "וְתִפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיה וְתַבְלַע אֶתְכֶם וְאֶת בְּתֵיכֶם וְאֶת כָּל הָרְכִישׁ : וַיַּרְדֹּה הָם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם חַיִים שָׁאַלְהָ וְתִכְסַץ עַלְيָהֶם הָאָרֶץ וַיַּאֲבֹדוּ מִתּוֹךְ מִקְחָלֶй" (במדבר ט, יב- לא). **והם המשיכו לשקווע ולרודת בשאול**

קרח עתיד לעלות מן הגהינו (שער הפסוקים על תהילים בפסוק צדיק תטמר יפרח) **כפי תפילתה של חנה** (עפ"י צמח דוד למחבר שורית בבית דוד הlk א' פרשת ברשותך דף י"א דינה מיש' למלعلا) וזה יהיה על ידי **שמעאל הנביה מזרעו** (שער הפסוקים על תהילים בפסוק צדיק תטמר יפרח), ונרמז בדברי חנה "עד עזקה ילדה שבעה ורבבת בנים אמללה": ה' מומיה וממיה מזריך שאול ניעל" (שמעאל א' ב-ה), שהתייבה "שבעה" היא גמטריא שמעואלי (ומשה ורוח על המשניות לר' אלעזר וחוק מסכת נור דר' ס' ע"א דיה וגס סה). לכן חנה ביקשה על הצלת קרח ועתנו דוקoa בעת שעמדה להתפלל על שמעואל בנה, כי על ידו יזכה קרח שהוא מאבותיו של שמעואל (צמח דוד חלק בפרשת קרח דף כב ע"ב טור א' ד"ה ע"ל בדעתו). ורמז לעלייתו של קרח על ידי שמעואל הנביה הוא בפסוק צדיק בתםב יפרת פארן בלבנון ישגה (תהלים צב, יג) **שסופי התיבות הן קrho'** אשר עתיד לפרוח על ידי הצדיק שהוא שמעואל הנביה הבא מזרעו, ועל ידו יהיה לו תקומה וחווים (שער הפסוקים על תהילים בפסוק צדיק תטמר יפרח). **וסופי התיבות פארן בלבנון ישגה** עם הכליל יוצאת גמטריא חנה, לפי שהיא התנבראה שעילה (חוותה א' לך' לחחד' א' במדור ט' ד"ה והאה כתבו המפרשיים).

שמעו אל הנביה הזרע למחות את מלך כדי לתקן את חטא קין

בולם הרשות התנבה על כתרתו של עמלק בשעה שהייתה שמואל הנביה בעולם ואמר "וירא את עמלק וישא משלו וניאר ראות גוים עמלק ואחריתו עזיז אבד" : וירא את הנקני ויישא משלו ויאמר אימנו מושבך ושים בטלע קעך : כי אם יחיה לבער קין עד מה אשר תשבך : ויישא משלו ויאמר אוי מי ייחיה משמו אל" (במדבר כד, כא – כט), **"וירא את הנקני"** – שראה את קין חזר בגלגול שמואל, והוא יזר את שאל המלך (ישער הגולגולים' הקדמה לד"ה ודע כי קrhoת בינה) **ואת כל ישראל** (ישער הפסוקים' פרשת בלק על הפסוק יזרא את הנקני ד"ה והענין הוא) **לצאת למלחמה עמלק** (ישער הגולגולים' הקדמה לד"ה ודע כי קrhoת בינה) כדי למחות את זcro, כפי שאמר שמואל הנביה לשאולו "עתה לך והפיטה את עמלק ומחרמפת את כל אשר לו ולא לג"ה דע כי קrhoת בינה) **תחולל עלייו והמתה מאיש עד אשה מעילן ועד יונק משור ועד שה מגמל ועד חמור'** (שמואל א' ט, ג). כי עמלק הוא למורי מצד הרע שבקין, וצריך היה למות על ידי שמואל שהוא מצד הטוב שבקין (ישער הפסוקים' פרשת בלק על הפסוק יזרא את הנקני ד"ה והענין הוא).

בכלם אמר על מלך כי "אחריתו עד אבד" (במדבר כד, כ) בימי שמואל הنبي, ואוי לו אז שנאמר "אוֹ מִי יְחִי מֵשָׂמוֹ אֶל" שהם אוותין 'שמואל' (במדבר כד, כג) (ישער הגלגולים' הקדמה לג' דה ודע כי קrho בן צהה, שער הפסוקים' פרשת בלק על הפסוק י' יורא את הקני' דיה והען' הו). ושמואל הنبي אכן הbia להרג העם העממי וישיפ' בעצמו את אג' מלכים שנאמר "וַיַּאֲמַר שָׁמוֹאֵל הָגִישׁוּ אֲלֵיכֶם אֶת אָנָג מֶלֶךׁ וַיַּלְכֵל אָנָג מֶלֶךׁ וַיַּאֲמַר אָנָג מַעֲדָת וַיֹּאמֶר אָנָג אָכְנוּ סר מר' הימוט: **וַיֹּאמֶר שָׁמוֹאֵל פָּאֵשֶׁר שְׁפָלָה נְשִׁים חֲרֵבֶת בְּתוֹךְ תְּשִׁיבָלָה מְנֻשִׁים אַמְּקָעָה וַיֹּשֶׁף שָׁמוֹאֵל אֶת אָנָג לְפִנֵּי ה' בְּגַלְגָּל**" (שמואל א' טו, לב - לט) (ישער הפסוקים' פרשת בלק על הפסוק י' יורא את הקני' דיה והען' הו). **shmואל אמר לאagg העממי לפניו מותו** "כִּאֲשֶׁר שְׁפָלָה נְשִׁים חֲרֵבֶת" וכובונטו לרומו על מה שהוא אagg הרוג בgalgal קין את הבב אחיו וגורם אז שתהיה חווה אמו שפולה בהריגות הבב בנה. לכן עתה "וַיְתַשֵּׁל מְנֻשִׁים אַמְּקָעָה" (ספר הליקוטים להארוי ז' ו' פרשת בלק על הפסוק י' יורא את הקני' דיה והען' הו). ודווקא על ז' כי לפי שאני הוא בניה של חנה אשר הייתה בgalgal הראשון חווה (ספר הליקוטים להארוי ז' ו' פרשת בלק על